

IONA

»CUVÂNTUL DOMNULUI A VORBIT LUI IONA.« - Iona 1.1 - În afară de întâmplările din cartea Daniel, istoria lui Iona e cea mai cunoscută dintre ‚profeții mici’ ai Bibliei. ‚Profeți mici?’ Așa se numesc cele 12 Cărți de la sfârșitul Vechiului Testament. Această denumire nu are nimic de-a face cu statura lor fizică și nici cu importanța misiunii lor. Aceste Cărți profetice se numesc pur și simplu ‚profeții mici’ pentru că din punct de vedere al volumului sunt mult mai subțiri decât ‚profeții mari’: Isaia - 66 de capitole, Ieremia - 52 de capitole, Ezechiel - 48 de capitole. Dar ce este cu Iona? Ce s-a întâmplat cu el? Ce fel de om era? De fapt, când a trăit el? Cel mai important lucru care trebuie spus despre Iona este: Iona cunoștea pe Dumnezeu. Da, și chiar mai mult: el era în slujba lui Dumnezeu. El era un profet israelit, iar Dumnezeu avea însărcinări pentru el. Într-o zi Dumnezeu i-a zis: »Du-te la Ninive, cetatea cea mare și strigă împotriva ei, căci răutatea ei s-a suit până la Mine.« La Ninive? Ninive era capitala împărăției Asiriei. Iar mai târziu asirienii au fost cei mai răi dușmani ai israeliților. Nu, își zise Iona, acolo nu mă duc. Cu aștia nu vreau să am de-a face. În primul rând: este prea periculos și în al doilea rând: dacă Dumnezeu îi pedepsește pe dușmanii noștri, nouă ne merge bine.

»DACĂ MĂ VOI SUI LA CER, TU EȘTI ACOLO; DACĂ MĂ VOI CULCA ÎN LOCUINȚA MOORȚILOR, IATĂ-TE ȘI ACOLO.« - Psalmul 139.8 - Să merg la Ninive și să îndeplinesc misiunea dată de Dumnezeu? Nu fac asta, își zice Iona. În nici un caz. Dar nici acasă n-a rămas. Spre a nu fi pus deloc în încurcătură când Dumnezeu îi va cere socoteală, Iona a pornit în direcția opusă. Ninive este în nord față de ținutul lui Iona, în nordul Israelului, acolo unde locuiește Iona și lucrează ca profet. De acolo i-a adus o solie de la Dumnezeu și lui Ieroboam al II-lea, împăratul împărăției nordice a Israelului. În loc să meargă spre nord, la Ninive, el a pornit în partea opusă. El a plecat spre Iafu (azi Jaffa), pe țărmul sudic al lui Iuda și s-a suit într-o corabie care mergea la Tars, în Spania. I se părea că nu poate pune destulă distanță între sine și locul însărcinării sale. În loc să se ducă între asirienii cei periculoși și fără Dumnezeu, a preferat să se ducă între fenicienii cei fără Dumnezeu, care făceau afaceri peste tot în lume, deci și în Spania. Iona s-o fi gândit că precis Dumnezeu nu va fi acolo. Ah, Iona, se pare că nu ți-ai citit Biblia cu prea multă grijă. Căci regele David a spus deja cu secole înainte, în Psalmul 130, că nu există nici un loc unde Dumnezeu să nu-i poată vedea sau găsi pe oameni.

»DACĂ MĂ VOI DUCE SĂ LOCUIESC LA MARGINEA MĂRII, ȘI ACOLO MÂNA TA MĂ VA CĂLĂUZI ȘI DREAPTA TA MĂ VA APUCA.« - Psalmul 139.9b-10 - Iona a plătit corăbierilor fenicienii prețul călătoriei, a urcat pe corabia care mergea la Tars și s-a ascuns în ungherul cel mai îndepărtat, undeva prin cală. I se părea că aici este în siguranță; că în locul cel mai ferit al corăbiei nici Dumnezeu n-o să-l vadă. Așa s-a gândit el. Se pare că Iona a simțit o oboseală grea ca de plumb, care l-a făcut să cadă într-un somn adânc. Somnul lui Iona este fuga din fața conștiinței vinovate și poate și teama față de întrebarea: dacă Dumnezeu permite ca cineva să se poarte așa cu EL. Teama față de asirieni trebuie să-l fi chinuit și să-l fi stăpânit peste măsură pe Iona, ca el să se comporte așa. El a alunecat tot mai mult și tot mai mult, până în locul cel mai ascuns al corăbiei. Teama de oameni nu are voie să-i stăpânească pe copiii lui Dumnezeu, pentru că altfel devin triști și epuizați. Dumnezeu nu-i poate folosi astfel. Oare din această cauză Dumnezeu a avut atâta îngăduință cu Iona și nu a luat nicio măsură până acum? În timp ce Iona dormea, se pregătea o furtună peste marea Mediterană. O furtună înspăimântătoare bubuia și vuia. Corabia era amenințată să se sfărâme sub puterea valurilor. Corăbierii erau înspăimântați de moarte. Cu mâna lor au aruncat uneltele din corabie peste bord, pentru a face corabia mai ușoară și se rugau disperăți după ajutor. Ei simțeau, într-un fel, că nu au de-a face cu o furtună obișnuită, ci că în spatele acestei vijelii catastrofale se ascunde mânia lui Dumnezeu.

»UNDE MĂ VOI DUCE DEPARTE DE DUHUL TAU ȘI UNDE VOI FUGI DEPARTE DE FAȚA TA?« – Psalmul 139.7 – Cărmaciul l-a descoperit pe Iona în locul cel mai de jos al corăbiei. „Omule, cum poți să dormi acum?”, a întrebat el revoltat. „Mai bine roagă-te Dumnezeului tău ca să nu murim cu toții.” Iona s-a adunat de pe jos și l-a urmat pe cărmaci pe punte. „Vrem să tragem la sortii ca să vedem cine este de vină că vuieste furtuna așa împotriva noastră”, au hotărât corăbierii. Marinarii și pasagerii stau pe punte cu fețele pline de spaimă. Pe cine va cădea sortul? Între timp numai unul de pe corabie a înțeles foarte exact de ce mugea furtuna așa: Iona. Iona știa: Dumnezeu l-a găsit, fugăr, în cel din urmă colțișor al acestei corăbii și Dumnezeu a trimis furtuna ca să-l oprească pe Iona din drumul său greșit. Iar acum Iona face ceea ce trebuie. Reacția lui este de mirare. El nu se sperie, nu tremură pentru viața lui. El explică cu calm corăbierilor situația. Iar ei abia după aceea sunt îngroziți cu adevărat. „Și ce să facem acum?” „Aruncați-mă peste bord”, zice Iona. „Atunci furtuna se va potoli imediat.” Marinarii au încercat toate manevrele ca să ajungă cu corabia la mal, dar în zadar. Vijelia vuia din ce în ce mai tare. Atunci, cu inimile grele l-au aruncat pe Iona în mare. Valurile au încetat să se mai îngrămădească unele peste altele, furtuna s-a liniștit. Teama de Dumnezeu a pătruns adânc în inima acelor bărbați. Ei s-au aruncat la pământ și I S-au închinat.

»IARĂȘI VOI VEDEA TEMPLUL TĂU CEL SFÂNT.« - Iona 2.4b - Și Iona? Și-a încheiat el socotelile cu viața? Nu știm. Dar șansele ca el să fie salvat, în mod logic erau aproape nule. El a strâpuns suprafața tumultuoasă și înspumată a apei și s-a scufundat în vârtejul de valuri. Ca un bolovan a căzut adânc în întuneric. Aici este moartea lui. De aici nu mai există scăpare. Dar Dumnezeu își vede profetul. Dumnezeu este cu el așa cum a fost în fiecare minut când Iona era în pântecul corăbiei de negoț. Dar Dumnezeu încă nu a terminat cu Iona, ci mai are încă mult de gând cu el. Dumnezeu a trimis un pește mare, care l-a înghițit pe Iona. Și Iona a stat trei zile și trei nopți în pântecul peștelui. Peștele s-a scufundat până în locul cel mai adânc al mării. Mai jos decât Iona nu poate ajunge vreun om. El a avut timp destul să mediteze și să vorbească cu Dumnezeu. Ceea ce se roagă Iona acum este de mirare. »Tu m-ai scos viu din groapă, Doamne, Dumnezeul meu și eu vreau să Te laud și să-Ți mulțumesc«, spune el. »La Dumnezeu este scăpare.« Cu toate acestea, starea lui este la fel de disperată ca și mai înainte. Dar Iona simte, crede, știe că Dumnezeu mai are ceva de gând cu el. Dumnezeu răspunde credinței lui Iona. EL a poruncit peștelui să-l verse pe Iona pe uscat. Iona șade pe țărnam cu hainele zdrențuite, murdar și zbârcit din cauză că a stat în stomacul peștelui, orbit de lumina tare a soarelui. Lui Iona i-a fost dăruită din nou viața. Oare ce va face cu ea?

»IATĂ, EU SUNT DOMNUL, DUMNEZEUL ORICĂREI FĂPTURI. ESTE CEVA DE MIRAT DIN PARTEA MEA?« - Ieremia 32.27 – „Așa ceva, cum este această istorie a lui Iona, nici măcar nu există”, spun mulți critici ai Bibliei. Și de ce nu? Ei susțin: „Nu există un pește care să poată înghiți un om. Și în afară de aceasta, nici un om nu poate supraviețui în pântecul vreunui pește.” Fals! Se cunosc mai multe cazuri spectaculoase, când au fost găsiți oameni vii în interiorul unei balene, adesea după mai multe ore chiar. Ei susțin: „Este absolut incredibil ca peștele să-l fi vărsat pe Iona pe uscat.” Fals! Cașaloții au obiceiul ciudat ca înainte de moarte să înoate până la uscat și să-și verse acolo conținutul stomacului. Cel puțin este ușor de imaginat că un cașalot sau un al pește (necunoscut nouă astăzi) l-a vomitat pe Iona la mal. Deci n-o să fie pentru Dumnezeu imposibil tocmai lucrul care oricum se petrece în natură. Dumnezeu a creat toate lucrurile și ele Îi stau la dispoziție, indiferent dacă folosește legile naturii sau dacă întrebuițează forțe supranaturale câteodată. Tocmai de aceea nu este nicio problemă să credem în minuni. Și ce s-a întâmplat cu Iona în continuare? Aceasta este o altă istorioară.

»VREAU SĂ FAC VOIA TA, DUMNEZEULE! ȘI LEGEA TA ESTE ÎN FUNDUL INIMII MELE.« - Psalmul 40.8 - Iona are în urma sa o călătorie cu adevărat palpitantă. Întâi a fugit de porunca lui Dumnezeu și în fuga lui pe mare a ajuns într-o furtună trimisă de Dumnezeu. Aruncat peste bord de către marinarii care nu mai știau ce să facă, Iona a fost înghițit de un pește

mare. Dar Dumnezeu l-a salvat din această situație fără ieșire. Oare, între timp unde o fi Iona? O fi ajuns acasă sau șade tot pe țărnul unde l-a vărsat peștele? În orice caz, Iona a învățat un lucru: Dumnezeu nu cedează atunci când dă oamenilor Săi o poruncă. Dumnezeu i-a poruncit lui Iona pentru a doua oară: »Du-te la Ninive, cetatea cea mare și vestește acolo strigarea pe care ți-o voi da.« De data aceasta Iona a ascultat, ba chiar a ascultat de îndată. El a învățat ceva important: **NU LĂSA PE DUMNEZEU SĂ AȘTEPTE și: NU POȚI FUGI DE DUMNEZEU.** O întrebare interesantă: **DE CE ASCULTĂM DE DUMNEZEU?** Pentru că ne temem să nu ni se întâmple ceva rău. Desigur, o astfel de ascultare este mai bună decât neascultarea. Dar Dumnezeu vrea o altfel de ascultare din partea noastră: o ascultare bazată pe încrederea în Dumnezeu, pentru că suntem convinși că gândurile Lui față de noi sunt bune și corecte. Dumnezeu ne iubește ca un tată, da, mult mai mult decât oricare tată pământesc. Toate îndrumările Sale au un scop bun pentru noi.

»MĂRIȚI SLAVA LUI PRIN LAUDELE VOASTRE!« - Psalmul 66.2b - Iona a pornit în călătoria spre Ninive așa cum i-a spus Dumnezeu. Chiar și în termenii noștri de astăzi, Ninive era un oraș foarte mare, foarte întins, așa că îți trebuiau trei zile ca să-l străbați. Trei zile! Oare câți kilometri reușim să mergem într-o zi? 20? Sau poate chiar mai mulți? În orice caz, Iona a mers cale de o zi întreagă prin cetate, până înăuntrul ei și acolo a vestit: »Încă 40 de zile și Ninive va fi nimicită.« Nimicită? Da, va fi răsturnată; exact așa: va fi pusă cu susul în jos. Este o înștiințare dură, pe care, se pare că Iona o vestește fără nici un fel de menajamente, fără ocolișuri. Imaginează-ți că Iona ar predica într-unul din orașele țării tale. Eu cred că oamenii ar râde de el, l-ar batjocori, poate chiar ar fi dus la loc ,sigur', la ,păstrare'. Dar se pare că cei din Ninive sunt deja pregătiți de Dumnezeu: ei îl cred pe acest străin ciudat, care trece prin orașul lor strigând și avertizând. Ei iau în serios mesajul lui, iar groaza le pătrunde cu adevărat în toate mădularele. Oamenii din Ninive încep să postească, își pun deoparte hainele de zi cu zi și se îmbracă cu pânză aspră de sac. Aceste lucruri erau în vechime semnele căinței și pocăinței pentru o viață greșită. Dacă noi, în zilele noastre vrem să ne întoarcem la Dumnezeu, pentru că ne regretăm profund păcatele, EL nu așteaptă de la noi să ne îmbrăcăm în haine făcute din pânză de sac sau să renunțăm la mâncare și băutură. Pocăința este altfel. Ea înseamnă să venim la Dumnezeu, să-I spunem deschis păcatele noastre și că suntem triști din cauza lor, iar apoi să începem împreună cu EL o viață schimbată.

»DUPĂ CE (DUMNEZEU) A VORBIT ÎN VECHIME PĂRINȚILOR NOȘTRI PRIN PROOROICI, ÎN MULTE RÂNDURI ȘI ÎN MULTE CHIPURI.« - Evrei 1.1 - În cele din urmă vestirea lui Iona a ajuns și în palatul regelui. Cum va reacționa regele la amestecul unui străin în afacerile sale de stat? Ciudat: chiar și puternicul împărat asirian din Ninive a luat în serios avertismentul lui Dumnezeu adus de Iona. El s-a sculat de pe tron, s-a îmbrăcat în sac și a postit; și el a poruncit un post pentru tot orașul, atât pentru oameni cât și pentru animale chiar. Oamenii din Ninive să se întoarcă de la umblarea lor rea, să nu mai păcătuiască și în loc de toate acestea să strige mai mult la Dumnezeu. Împăratul din Ninive are multă încredere în Dumnezeu și în îndurarea Lui. »Dacă ne căim de faptele noastre rele, dacă ne schimbăm, atunci poate că Dumnezeu va avea îndurare față de noi și nu ne va nimici.« Dumnezeu S-a bucurat de reacția împăratului din Ninive și a supușilor săi. Multe secole mai târziu Isus a dat iudelor ca exemplu pe cei din Ninive pentru că l-au ascultat pe Iona și s-au întors la Dumnezeu. Căci de multe ori în istoria omenirii vedem că trimișii lui Dumnezeu nu găsesc ascultare. Mulți dintre ei au fost chiar batjocoriți, persecutați, omorâți, în schimb mesajul lui Iona a avut ,succes'. Oamenii din Ninive l-au ascultat pe Iona și l-au crezut pe Dumnezeu. Ar fi normal ca Iona să se bucure din toată inima pentru aceste lucruri.

»DOMNUL A RĂSPUNS: ,BINE FACI TU CĂ TE MÂNII?'« - Iona 4.4 - Ninive s-a întors la Dumnezeu. Și Iona? Se întoarce el acum bucuros acasă? ,Misiune îndeplinită cu succes!' Din păcate, nu. Iona este supărat. ,Tocmai de aceea n-am vrut să merg la Ninive' bombăne el. ,Am

știut de la început că este zadarnic să fac acest lucru, pentru că Tu, Doamne, ești așa de milos și de bun, încât nu duci judecata până la capăt dacă nu este neapărat necesar. M-am săturat! Acum sunt un mincinos în fața lor. Mai bine lasă-mă să mor!’ O reacție incredibilă? Da, Iona nu se comportă tocmai bine față de Dumnezeu. Ca profet ar fi trebuit să arate bucurie. »Bine faci tu că te mâinii?«, întreabă Dumnezeu blând. Iona nu răspunde nimic. Iona iese mâhnit din oraș, călcând greoi; o ia spre răsărit și acolo își construiește o colibă. S-a așezat acolo și a început să aștepte să vadă ce se va întâmpla cu orașul. Dar Dumnezeu nu-l lasă să stea acolo morocănos, ci se îngrijește din nou de încăpățânatul Său mesager. EL a făcut să crească peste Iona un curcubete, care a crescut într-o singură zi atât, încât Iona putea să stea comod la umbră, ca să-i treacă supărarea. Iona s-a bucurat mult. Poate că tu zici: nu există plante care să crească așa de mult într-o singură zi. Încă în 1950 cercetătorii au descoperit în munții din California o plantă ciudată numită Schuss-Yucca. Mlădițele ei pot ajunge la o lungime de trei metri în câteva minute doar, atunci când soarele bate direct pe ele și este o anumită temperatură.

»ESTE OCHIUL TĂU RĂU, FIINDCĂ EU SUNT BUN?« – Matei 20.15 – Iona șade sub curcubetele său și se bucură. Totuși, desfătarea lui este de scurtă durată. A doua zi Dumnezeu a lăsat curcubetele să se usuce. În plus a început să bată un vânt sufocant de răsărit. Căldura mare l-a epuizat pe Iona, iar indispoziția lui a fost și mai mare ca înainte. »Dar lasă-mă odată să mor!«, Îi spune el lui Dumnezeu. »Bine faci tu de te mâinii din cauza curcubetelui?«, întreabă Dumnezeu. ‚Bineînțeles!’, zice Iona revoltat. ‚Ție ți-e milă de un copac pe care tu nici nu l-ai plantat și nici nu l-ai crescut, care într-o zi a crescut și tot într-o zi s-a și uscat! În schimb Îmi iei în nume de rău pentru că vreau să mă îndur de acei mulți locuitori ai cetății Ninive. Între ei sunt 120.000 de ființe care nu sunt responsabile, deci copii și încă multe animale, animale de casă, animale folosite la munci. ‚Nu înțelegi, Iona, cât de bucuros sunt că nu trebuie să aduc judecata peste cetate?’ Nu ni se spune în text dacă Iona a înțeles cât de greșită era supărarea lui din cauza îndurării lui Dumnezeu. Dar este foarte probabil că Iona a înțeles, fiindcă nu zadarnic găsim în Biblie această expunere exactă, probabil scrisă sau relatată de Iona însuși. Ni se pare destul de ușor să clătinăm din cap când vine vorba despre Iona. Cum a putut el să dorească judecata lui Dumnezeu asupra altora? Dar poate că și noi suntem uneori invidioși, când Dumnezeu, de exemplu, face un bine altor credincioși, mai ales atunci când este vorba despre oameni cu care noi nu ne înțelegem bine. Cum pot să lupt împotriva acestei invidii? - Prin recunoștință din toată inima pentru toate bunătățile și îndurările pe care mi le dăruiește Dumnezeu; - amintindu-mi mereu că fiecare credincios este iubit de Dumnezeu ca un copil al lui Dumnezeu. Dumnezeu cere de la noi ca și noi să ne iubim unii pe alții.

»POCĂIȚI-VĂ ȘI CREDEȚI ÎN EVANGHELIE!« - Marcu 1.15 - Ce s-a întâmplat în continuare cu Ninive? Împăratul cel înțelept și locuitorii cei înțelegători din Ninive s-au întors la Dumnezeu și s-au căit de faptele lor rele. Iar Dumnezeu i-a iertat cu o mare bucurie în inimă și n-a lăsat judecata să vină peste ei. Din păcate noul început moral din Ninive n-a ținut mult. Dar despre el vorbesc chiar și istoricii (adică cei care consemnau faptele și evenimentele din acea vreme), relatări independente de cele ale Bibliei. Cam la 150 de ani după Iona, prin anul 612 Î.H. Ninive, capitala împărăției asiriene, a fost distrusă de babilonieni. Deci nu ajunge ca înaintașii să se întoarcă la Dumnezeu și să trăiască cu EL. Noi suntem răspunzători în mod personal. Nu este de ajuns ca: bunicii, părinții, frații noștri să fie credincioși, ci Dumnezeu vrea ca tu însuși să crezi în EL.